

KLINOPTILOLITAS SUAUGUSIŲ ŠUNŲ RACIONUOSE

Algirdas Januškevičius¹, Gražina Januškevičienė², Kamilė Plungytė¹

¹*Gyvūnų mitybos katedra, Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas*

Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas; tel. (8-37) 363 408; el. paštas: jalgis@lva.lt

²*Maisto saugos ir gyvūnų higienos katedra, Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas*

Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas

Santrauka. Vokiečių aviganių veislės kalės buvo šeriamos visaverčiu sausu ėdalu „Nature’s protection“. Bandymas atliktas skirtingomis kalių fiziologinės būsenos stadijomis – ramybės, šuningumo ir laktacijos.

Ramybės būsenos kalių, kurios buvo šeriamos sausu ėdalu su klinoptilolitu, išmatų sudėtyje nustatyta $23,98 \pm 0,05$ proc. sausųjų medžiagų, arba 2,32 proc. daugiau palyginti su kontrolinės grupės ($p < 0,001$); šuningumo viduryje – $23,88 \pm 0,15$ proc., arba 3,10 proc. daugiau ($p < 0,001$), o laktacijos laikotarpiu – $24,00 \pm 0,15$ proc., arba 2,42 proc. daugiau palyginti su kontrole. Taigi galime teigti, kad klinoptilolito priedas darė įtaką kalių išmatų drėgnio kiekiui.

Ramybės būsenos šunims klinoptilolitas turėjo įtakos organinės medžiagos pasisavinamumui – $88,69 \pm 0,27$ proc., arba 1,92 proc. ($p < 0,01$), žalių baltymų – $86,61 \pm 0,23$ proc., arba 1,12 proc. ($p < 0,01$), neazotinių ekstraktinių medžiagų – $91,41 \pm 0,08$ proc., arba 3,23 proc. ($p < 0,001$) pasisavino geriau palyginti su kalėmis, kurios šio priedo negavo. Šuningumo laikotarpiu klinoptilolitas maisto medžiagų pasisavinamumui įtakos nedarė, o laktacijos laikotarpiu padėjo geriau pasisavinti sausąsias medžiagas – $88,78 \pm 0,19$ proc., arba 5,05 proc. ($p < 0,001$), žalius pelenus – $32,61 \pm 0,12$ proc., arba 2,05 proc. ($p < 0,001$) palyginti su kontrolinės kalių grupės maisto medžiagų pasisavinamumo rezultatais.

Bandymo pradžioje kraujo cheminė sudėtis ir morfologiniai rodikliai atitiko normą; 2 mėn. panaudojus klinoptilolitą ramybės būsenos kalių kraujyje rasta $66,2 \pm 1,41$ g L⁻¹ bendrų baltymų, arba 5,58 proc. daugiau, mažiau gliukozės – $3,1 \pm 0,28$ mmol L⁻¹, arba 16,22 proc. ir $3,8 \pm 0,26$ mmol L⁻¹ cholesterolio, arba 5,00 proc. mažiau, bet daugiau kalcio – $2,6 \pm 0,04$ mmol L⁻¹, arba 13,04 proc. ($p < 0,001$). Pats didžiausias baltymų kiekis kalių, kurios gavo klinoptilolito priedą, kraujyje nustatytas laktacijos viduryje – $67,2 \pm 1,22$ g L⁻¹, arba 5,99 proc. daugiau palyginti su kontrole, mažiau rasta gliukozės ir cholesterolio. Bilirubino kiekis atitiko normą – $7,2 \pm 0,07$ μmol L⁻¹, arba 20,00 proc. daugiau palyginti su kontrole. Šuningumo laikotarpiu kalių kraujo cheminės sudėties ir morfologiniai rodikliai atitiko normą. Šiuo metu tiriamosios grupės kalių kraujo serume nustatytas pats mažiausias gliukozės kiekis – $3,0 \pm 0,18$ mmol L⁻¹.

Raktažodžiai: ceolitas, klinoptilolitas, ėdalas, kalė, išmatos, kraujas.